

P7_TA(2009)0090

Flerårigt program 2010-2014 om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa (Stockholmsprogrammet)

Europaparlamentets resolution av den 25 november 2009 om kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i allmänhetens tjänst – Stockholmsprogrammet

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av Lissabonfördraget, särskilt bestämmelserna om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa och dess nya rättsliga ram för skyddet av de grundläggande rättigheterna och för en förstärkning av unionsmedborgarskapet, artiklarna 2, 6 och 7 i fördraget om Europeiska unionen, ändrad genom Lissabonfördraget, protokoll nr 8 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), vilket införs genom Lissabonfördraget och avser unionens anslutning till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallat "Europakonventionen"), samt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad "stadgan"), som har samma rättsliga värde som fördragen,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 10 juni 2009 med titeln "Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i allmänhetens tjänst" (KOM(2009)0262), i vilket kommissionen redogör för sina prioriteringar för området med frihet, säkerhet och rättvisa för 2010–2014 samt kommissionens utvärdering av Haagprogrammet och handlingsplanen (KOM(2009)0263) och den därtill hörande resultatavslutningen för genomförande (SEK(2009)0765) samt bidragen från de nationella parlamenten, det civila samhället och EU-byråer och EU-organ,
- med beaktande av utkastet till dokument från rådets ordförandeskap av den 16 oktober 2009 med titeln "Utkast till flerårigt program för ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i allmänhetens tjänst (Stockholmsprogrammet)" (14449/09),
- med beaktande av de gemensamma överläggningar som utskottet för rättsliga frågor, utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och utskottet för konstitutionella frågor hållit i enlighet med artikel 51 i arbetsordningen,
- i enlighet med artikel 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Sedan Amsterdamfördraget trädde i kraft har ett område med frihet, säkerhet och rättvisa varit ett mycket viktigt mål för EU. Det är mycket viktigt att återvända till den ursprungliga andan i Tammerforsprogrammet, som omfattade aspekter på straff- och civilrätt, med fokus på rättssäkerhet och respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna.
 - B. Globaliseringen påverkar inte bara finanssektorn utan allt mer också området med frihet, säkerhet och rättvisa. Den ställer krav på ett större helhetsgrepp inom politiken samtidigt som de brådskande frågorna om migration och asyl måste behandlas, och det behövs särskilt mer omfattande utbyten och samarbete mellan dem som arbetar med politiken för rättsliga och inrikes frågor, utveckling, internationell handel och sociala frågor.

- C. Genom Lissabonfördraget, som nyligen ratificerats antingen på parlamentarisk väg eller genom folkomröstning, ändras de rättsliga grunderna, målen, instrumenten och metoderna för beslutsfattande i fråga om politiken för området med frihet, säkerhet och rättvisa.
- D. De rättigheter och den institutionella roll som för första gången tilldelas de nationella parlamenten i och med Lissabonfördraget kommer att ha en positiv inverkan på i synnerhet utvecklingen och genomförandet av området med frihet, säkerhet och rättvisa, inte minst på grund av att det medför bättre garantier för att subsidiaritetsprincipen respekteras.
- E. På många områden inom politiken för rättsliga och inrikes frågor räcker det inte längre med nationella lösningar, varför det finns ett behov av europeiska lösningar på internationella frågor kring migration, säkerhet och teknik, inklusive informations- och kommunikationsteknik.
- F. Att de inre gränskontrollerna inom EU tagits bort är en av den europeiska integrationens viktigaste landvinningar.
- G. Medborgarna är direkt företrädna på unionsnivå i Europaparlamentet och medlemsstaterna är företrädna i rådet av sina respektive regeringar, vilka själva är demokratiskt ansvariga inför sina nationella parlament. Den nödvändiga parlamentariserings av EU måste därför dels bygga på att Europaparlamentet får större beslutsbefogenheter inom allt EU:s beslutsfattande, dels på att de nationella regeringarna ställs under ökad kontroll från sina respektive parlaments sida.
- H. Gemensamma åtgärder måste begränsas till gemenskapens behörighetsområde och EU-strategier bör utarbetas enbart i fall då de kan ge bättre resultat än nationella insatser.
- I. EU-medborgarnas rättigheter och rätt till skydd, särskilt uppgiftsskydd, måste upprätthållas och den gemensamma politiken för rättsliga och inrikes frågor måste även fortsättningsvis stå under parlamentarisk kontroll.
- J. Insyn i lagstiftningsprocessen måste sättas i främsta rummet, och de nationella parlamenten och medborgarna bör kunna följa och övervaka utarbetandet och genomförandet av åtgärder på området med frihet, säkerhet och rättvisa.
- K. EU:s anslutning till Europakonventionen (i enlighet med Lissabonfördraget) kommer inte att påverka skyddet av de grundläggande rättigheter inom unionen – som grundar sig på stadgan och EG-domstolens rättspraxis – och kommer dessutom att utgöra ett viktigt kompletterande skydd, samtidigt som det måste fastställas en entydig behörighetsfördelning mellan Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och EG-domstolen.
- L. För att kunna bekämpa organiserad brottslighet, bedrägerier och korruption på ett effektivt och snabbt sätt och skydda EU:s ekonomiska intressen är det nödvändigt att stärka det polisiära och rättsliga samarbetet, involvera Europol och Eurojust mer systematiskt i utredningsarbetet, inrätta en europeisk åklagarmyndighet samt uppnå effektiva och mätbara resultat. Dessutom vill unionsmedborgarna att EU ska få en mer framträdande roll i kampen mot korruptionen.
- M. På det civilrättsliga området måste prioriteringarna under de närmaste fem åren återspegla

de behov som uttryckts av enskilda medborgare och företag.

- N. Ömsesidigt erkännande utgör hörnstenen i området med frihet, säkerhet och rättvisa och förutsätter ömsesidig tillit samt ömsesidigt förtroende för andra länders rättssystem, och dessa värderingar kan tryggas endast genom ömsesidig kunskap och förståelse, så att vi får en europeisk rättskultur.
- O. Ett europeiskt rättsligt område måste bygga på att rättstillämparna, de rättsliga instanserna och åklagarna arbetar utifrån en europeisk rättskultur som inte enbart grundar sig på EU-lagstiftningen utan också har växt fram genom ömsesidig kunskap om och förståelse för de nationella rättssystemen, en grundlig modernisering av universitetens kursplaner, utbyten, studiebesök och gemensamma utbildningsprogram, med aktivt stöd från det europeiska nätverket för rättslig utbildning och Europeiska rättsakademien.
- P. Ömsesidigt förtroende förutsätter också en effektiv och kontinuerlig utvärdering på såväl nationell som europeisk nivå av de olika nationella systemens effektivitet och resultat. I detta sammanhang bör man också nämna det ovärderliga arbete som bedrivs av Europarådets europeiska kommission för effektivisering av rättsväsendet (Cepej).
- Q. De europeiska nätverken inom rättsväsendets olika grenar (det europeiska nätverket för rättslig utbildning, det europeiska nätverket för domstolsadministrationer, nätverket för ordförande i Europeiska unionens högsta domstolar, Eurojustice-nätverket för europeiska allmänna åklagarmyndigheter, det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område samt nätverken för rättstillämpare) måste aktivt bidra till det fortsatta förverkligandet av en europeisk rättskultur. Detta med beaktande av parlamentets resolution av den 10 september 1991 om inrättandet av en europeisk rättsakademi¹, dess ståndpunkt av den 24 september 2002 om antagandet av rådets beslut om inrättande av ett europeiskt nätverk för rättslig utbildning², dess resolution av den 9 juli 2008 om den nationella domarens roll i det europeiska rättssystemet³ och dess rekommendation av den 7 maj 2009 till rådet om utvecklingen av ett EU-område för straffrättskipning⁴.
- R. Under de senaste åren har det blivit allt vanligare med IT-brottslighet, vilket lett till att rättsväsendet ställts inför mer komplexa rättsliga problem och domstolskapaciteten belastats hårt. Man måste därför undersöka om det behövs en europeisk domstol för IT-brottmål, specialiserad på IT-brottslighet.

Utsiktarna för ett område med frihet, säkerhet och rättvisa inom ramen för Lissabonfördraget

- 1. Europaparlamentet konstaterar att ett nytt flerårigt program för området med frihet, säkerhet och rättvisa sannolikt kommer att antas och genomföras i enlighet med den nya rättsliga ram som fastställs i Lissabonfördraget, vilket innebär att programmet redan nu måste innefatta följande nya aspekter som fördraget medför:
 - Schengensamarbetet, som omfattar rörelsefrihet för personer inom EU, bekräftas som själva kärnan i området med frihet, säkerhet och rättvisa, och

¹ EGT C 267, 14.10.1991, s. 33.

² EUT C 273 E, 14.11.2003, s. 99.

³ Antagna texter, P6_TA(2008)0352.

⁴ Antagna texter, P6_TA(2009)0386.

Schengenområden bör utvidgas ytterligare.

- Skyddet och främjandet av de grundläggande rättigheterna för alla människor och inrättandet av ett rättigheternas, rättvisans, solidaritetens och mångfaldens Europa är grundläggande värderingar för EU:s politik och befinner sig högst upp på EU:s dagordning och EU:s institutioner kommer att uppmanas att respektera principen om jämlikhet mellan alla människor.
 - Beslutsprocessen kommer att stärkas genom bruket av det ordinarie lagstiftningsförfarandet, under domstolens juridiska överinseende.
 - Det kommer att finnas ytterligare garantier för en strikt efterlevnad av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna inom området med frihet, rättvisa och säkerhet genom att ett antal nationella parlament ges möjlighet att aktivera en ”varningsmekanism”, samtidigt som en enskild medlemsstat ges rätten att dra i en ”nödbroms” om den anser att ett förslag till rättsakt inom området för straffrättsligt samarbete sannolikt kommer att påverka centrala delar av dess interna nationella rättsordning. Nödbromsning kommer normalt sett att leda till förstärkt samarbete mellan en kärngrupp av stater som önskar integrera sin politik.
2. Europaparlamentet konstaterar att EU kommer att framstå som mer trovärdigt i sitt agerande eftersom detta kommer att bygga på en ny eller förändrad rättslig ram, med nya föreskrifter för skyddet av de grundläggande rättigheterna, inklusive bestämmelser om nationella minoriteters rättigheter, nya bestämmelser för att förebygga alla former av ojämlikhet, i synnerhet mellan män och kvinnor (artikel 8 i EUF-fördraget) och alla former av diskriminering (artikel 10 i EUF-fördraget), bestämmelser om främjande av insyn i EU:s alla institutioner, organ och byråer (artikel 15 i EUF-fördraget) samt bestämmelser om skydd av personuppgifter mot missbruk från privata eller offentliga organs sida (artikel 16 i EUF-fördraget), om konsulärt och diplomatiskt skydd (artikel 23 EUF-fördraget), om en gemensam asyl- och invandringspolitik (artikel 77 ff i EUF-fördraget), om förbättrad integration av tredjelandsmedborgare (artikel 79.4 i EUF-fördraget) och om förbättrad förvaltning (artikel 298 i EUF-fördraget).
 3. Europaparlamentet betonar vikten av att domstolens behörighet utvidgas utan begränsningar, både för att den ska kunna avge förhandsavgöranden om samtliga frågor avseende området med frihet, säkerhet och rättvisa och för att göra det möjligt för kommissionen att inleda överträdelseförfaranden¹.
 4. Europaparlamentet påpekar att frågan om medborgarnas och företagens tillgång till rättslig prövning inom EU:s område med frihet, säkerhet och rättvisa kompliceras och insynen försämras på grund av att enskilda stater kan välja att inte ansluta sig till vissa bestämmelser och att omsorgen om rättvisa, enhetlighet och enkelhet följaktligen kräver att dessa möjligheter alltid bör undvikas när det är möjligt.
 5. Europaparlamentet välkomnar att det i Lissabonfördraget stadgas att medbeslutandeförfarandet ska vara det ordinarie lagstiftningsförfarandet för aspekter av området med frihet, säkerhet och rättvisa som tidigare inte omfattats av detta förfarande,

¹ Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10 i protokoll 36 om övergångsbestämmelser eller artikel 276 i EUF-fördraget.

vilket medför att de olika delarna av politiken för rättsliga och inrikes frågor, och de åtgärder som vidtas i samband med den, hamnar under parlamentarisk kontroll. Parlamentets deltagande i ratificeringen av internationella avtal är helt enkelt ett nödvändigt komplement till den behörighet som det kommer att tilldelas inom unionen, särskilt på de områden som tillhör den nuvarande tredje pelaren.

6. Europaparlamentet anser att principen om solidaritet mellan medlemsstaterna och mellan medlemsstaterna och unionen får en särskild innebörd inom området med frihet, säkerhet och rättvisa och måste omvandlas till en aktiv obligatorisk solidaritet, särskilt när det gäller gränskontroll, invandring, civilskydd och solidaritetsklausulen.
7. Europaparlamentet betonar att EU grundar sig på principen om frihet. Säkerhet måste, till stöd för frihet, eftersträvas genom rättsstatsprincipen och i enlighet med skyldigheter när det gäller grundläggande rättigheter. Balansen mellan säkerhet och frihet måste ses utifrån det perspektivet.

Ett mer enhetligt, öppet och demokratiskt flerårigt program

8. Europaparlamentet anser att Stockholmsprogrammet i synnerhet bör
 - åtgärda migrationsproblemen på ett solidariskt sätt,
 - skapa bättre balans mellan å ena sidan medborgarnas säkerhet (exempelvis skydd av de yttre gränserna och lagföring av gränsöverskridande brott) och å andra sidan skyddet av deras individuella rättigheter,
 - ge medborgarna rättvisa möjligheter till rättslig prövning, och
 - erbjuda lösningar på de praktiska problem som medborgarna ställs inför i EU i ärenden som faller under olika rättssystem.
9. Europaparlamentet anser att ett prioriterat mål vid genomförandet av detta program bör vara att – i en anda av lojalt samarbete – säkerställa att medborgarna åtnjuter ett likvärdigt skydd av sina grundläggande rättigheter oavsett var de befinner sig och oavsett om de kommer i kontakt med maktutövande myndigheter på EU-nivå, inbegripet byråer och andra organ, eller inom medlemsstater och att ingen missgynnas i sitt utövande av de grundläggande rättigheter som tillerkänts EU:s medborgare i enlighet med medlemsstaternas gemensamma människorätts- och rättssäkerhetstradition.

Interparlamentariskt samarbete

10. Europaparlamentet påpekar att inom den nya rättsliga och institutionella ram som inrättas genom Lissabonfördraget kan ytterligare åtgärder avseende området med frihet, säkerhet och rättvisa utarbetas endast om Europaparlamentet, de nationella parlamenten och det civila samhället vederbörligen får medverka på lämpligt sätt, så att det skapas en öppen och fortlöpande debatt.
11. Europaparlamentet efterlyser en mer insynsvänlig lagstiftningsprocess på EU-nivå och nationell nivå och välkomnar bruket av det ordinarie lagstiftningsförfarandet, som kommer att medföra att rätten att tillgå handlingar och information i samband med

beslutsprocessen medges på bredast möjliga sätt, särskilt i fall då ett lagförslag kan påverka den enskilda individens och medborgarens rättigheter, oberoende av om initiativet lagts fram av kommissionen eller en grupp medlemsstater.

12. Europaparlamentet tillkännager – av omsorg om insynen i den internationella lagstiftningen, där kommissionen fått gemenskapsbehörighet och inget annat än rätten till samtycke således kommit att kvarstå för parlamentet, något som framgår särskilt tydligt av Haagkonferensen om internationell privaträtt – att det avser att noga följa händelseutvecklingen vid Haagkonferensen om internationell privaträtt. Parlamentet åtar sig även att sponsra inrättandet av ett parlamentariskt forum som är öppet för intresserade ledamöter av Europaparlamentet och av de nationella parlamenten, i syfte att informera parlamentsledamöterna om händelseutvecklingen vid konferensen samt om konferensens arbete och resultat, så att de olika frågorna kan dryftas i ett offentligt forum.
13. Europaparlamentet välkomnar den ram för utvärdering av politiken för området med frihet, säkerhet och rättvisa som skapas genom Lissabonfördraget och begär att det särskilt på rättsskipningens område inrättas ett konkret övervaknings- och utvärderingssystem som fokuserar på kvaliteten, effektiviteten och rättvisan hos befintliga rättsakter, rättsskipningen och skyddet av de grundläggande rättigheterna och som arbetar i nära samarbete med Europaparlamentet och de nationella parlamenten. Parlamentet
 - konstaterar därför att i det i dag finns flera olika utvärderingssystem inom området för frihet, säkerhet och rättvisa och att dessa måste konsolideras i en enda enhetlig ram som omfattar alla aspekter från förhandsbedömningen till utvärderingen av lagstiftningens genomförande,
 - anser att de utvärderingar som utförs av olika EU-organ skulle kunna samordnas på ett bättre sätt,
 - efterlyser ett utvärderingssystem som ger Europaparlamentet och de nationella parlamenten tillgång till information om unionens politik (artikel 70 i EUF-fördraget) samt om verksamheten inom kommittén för den inre säkerheten (artikel 71 i EUF-fördraget), Europol (artikel 88 i EUF-fördraget), Eurojust (artikel 85 i EUF-fördraget), Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser ("Frontex"), den europeiska byrån för samarbete i asylfrågor och Schengensystemet, och anser att det i detta sammanhang bör ha rätt att avge en bindande ståndpunkt om tillsättningen av byråernas direktörer (eftersom det också är budgetmyndighet),
 - anser att det som ram för parlamentets samarbete med de nationella parlamenten inom frågor rörande området med frihet, säkerhet och rättvisa inrättas ett permanent forum av företrädare på politisk nivå (två per kammare + två suppleanter) som sammanträder två gånger om året och har en gemensam arbetsplats där all information, även konfidentiella uppgifter, som rör området med frihet, säkerhet och rättvisa kan utbytas i realtid, och anser även att företrädarna för de nationella parlamenten bör få delta i parlamentets utskottsbehandlings och i parlamentets årliga debatt om framstegen på detta område.
14. Europaparlamentet anser att man bör ge hög prioritet åt att minska klyftan mellan de bestämmelser och åtgärder som antas på EU-nivå och genomförandet av dem på nationell

nivå.

15. Europaparlamentet begär att en periodisk utvärdering av de resultat som uppnåtts inom ramen för det fleråriga programmet görs till föremål för en årlig debatt i Europaparlamentet, vilken bör inbegripa det civila samhället och vara inriktad på skyddet av de grundläggande rättigheterna inom EU samt grunda sig på rapporter från rådet, kommissionen, Europeiska datatillsynsmannen och Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter samt på bedömningar och undersökningar som gjorts av oberoende experter, bidrag från organisationer inom det civila samhället och parlamentets resolutioner.

Ett Europa grundat på rättigheter

16. Europaparlamentet anser att ett effektivt skydd och främjande av de grundläggande rättigheterna utgör grunden för demokratin i Europa och är en förutsättning för att området med frihet, säkerhet och rättvisa ska kunna befästas. Parlamentet är därför fast övertygat om att rådet och kommissionen har en skyldighet att aktivt föreslå åtgärder för att främja de grundläggande rättigheterna.
17. Europaparlamentet påminner också om att EU ansluter sig till Europakonventionen, och att förhandlingarna inför unionens anslutning till denna konvention följaktligen bör inledas omedelbart.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vidareutveckla det interinstitutionella avtalet mot bakgrund av Lissabonfördraget och konsekvenserna av kopplingen mellan Europakonventionen, Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och EU-institutionerna.
19. Europaparlamentet kräver ett tydligt och omfattande förslag om de rättigheter som ska säkerställas de tilltalade personer för att se till att de får en rättvis prövning och avvisar den stegvisa strategi som nu antas.
20. Europaparlamentet påminner om att Lissabonfördraget medför att stadgan blir bindande på samma sätt som fördragen och fullt tillämplig på alla åtgärder som vidtas på området med frihet, säkerhet och rättvisa samt att efterlevnaden av den kommer att kontrolleras av domstolen. Parlamentet beklagar emellertid det protokoll som begränsar stadgans verkan för två medlemsstaters nationella lagstiftning och upprepar sina farhågor om den ojämlikhet mellan människor som detta kan föranleda.
21. Europaparlamentet efterfrågar en noggrann och opartisk granskning av nödvändigheten, proportionaliteten och effektiviteten av befintliga åtgärder på området med frihet och rättvisa, inklusive deras konsekvenser för skyddet och främjandet av EU:s värderingar och principer samt medborgarnas grundläggande rättigheter. Vidare begär parlamentet att varje nytt politiskt initiativ, lagstiftningsförslag och program åtföljs av en konsekvensbedömning av respekten för de grundläggande rättigheterna och EU:s värderingar, av vilken det tydligt bör framgå vilka grundläggande rättigheter som kan komma att påverkas och vilka åtgärder som planeras för att garantera att de respekteras i enlighet med proportionalitets- och nödvändighetsprinciperna. Parlamentet anser att europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter bör rådfrågas under hela beslutsgången för sådana lagstiftningsförslag som får konsekvenser för de grundläggande

och mänskliga rättigheterna. Parlamentet uppmanar även kommissionen att lämna ett formellt svar på alla rapporter från byrån för grundläggande rättigheter, med en förteckning över de åtgärder som föreslås för att ta itu med de punkter som uppmärksammats av byrån.

22. Europaparlamentet vill att främjandet av EU:s värderingar, inbegripet effektivare mänskliga rättigheter, permanent införs som ett grundläggande mål i unionens avtal med tredjeländer och hela den externa dimensionen av området med frihet, säkerhet och rättvisa, särskilt med hänsyn till de nya verktyg som görs tillgängliga för detta ändamål genom Lissabonfördraget. Parlamentet inser vikten av en lämplig och enhetlig intern politik för mänskliga rättigheter, för att man ska kunna skapa och bibehålla nödvändig trovärdighet utifrån.
23. Europaparlamentet anser att dödsstraffet utgör en grym, omänsklig och förnedrande bestraffning och uppmanar med kraft EU och dess medlemsstater att med beslutsamhet arbeta för dess avskaffande i alla världens länder.
24. Europaparlamentet kräver att den yttre dimensionen i politiken för området med frihet, säkerhet och rättvisa bör innebära att de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna respekteras, skyddas och främjas. Parlamentet insisterar på att internationellt samarbete bör grunda sig på dessa värden, att tortyr aldrig får accepteras, att extraordinära överlämnanden måste avskaffas för gott och att dessa metoder måste utredas på vederbörligt sätt, så att de inte upprepas i framtiden.

Bekämpning av diskriminering och främjande av integration

25. Europaparlamentet efterfrågar åtgärder för att sörja för att EU-medborgarna och personer bosatta i EU är helt medvetna om sina grundläggande rättigheter – vilket bör inbegripa informationskampanjer riktade såväl till allmänheten som till utsatta befolkningsgrupper samt icke-formella utbildningsinitiativ och integration av principen om icke-diskriminering och likabehandling i de formella läroplanerna – och göra de EU-institutioner och institutioner i medlemsstaterna som är verksamma inom området med frihet, säkerhet och rättvisa mer medvetna om de grundläggande rättigheternas centrala betydelse samt fastställa möjligheterna till rättslig prövning på antingen nationell nivå eller EU-nivå vid överträdelser av dessa rättigheter.
26. Europaparlamentet understryker att den växande intoleransen inom EU måste motarbetas inte bara genom att rådets rambeslut 2008/913/RIF av den 28 november 2008 om bekämpande av vissa former av och uttryck för rasism och främlingsfientlighet enligt strafflagstiftningen¹ genomförs till fullo, utan även genom ytterligare lagstiftningsåtgärder för att beivra hatbrott på europeisk nivå.
27. Parlamentet anser att mångfalden är berikande för EU och att unionen måste vara en trygg miljö där olikheter och nationellt känsliga frågor respekteras och de mest utsatta i samhället, till exempel romer, skyddas. Parlamentet insisterar därför på att en prioritet för Stockholmsprogrammet bör vara att aktivt öka medvetenheten om lagstiftning om icke-diskriminering och jämställdhet och att bekämpa fattigdom och diskriminering på grund av kön, sexuell läggning, ålder, funktionshinder, religionstillhörighet eller religiös

¹ EUT L 328, 6.12.2008, s. 55.

- övertygelse, hudfärg, härkomst och nationellt eller etniskt ursprung samt att undanröja rasism, antisemitism, främlingsfientlighet och homofobi och skydda barn och minoriteter. Parlamentet anser att stora ansträngningar bör göras för att till fullo utnyttja de befintliga instrumenten och åtgärderna för att motverka våld mot kvinnor och uppmanar därför Spanien och de kommande ordförandeländerna att under sina ordförandeskap arbeta för ett europeiskt föreläggande om skydd för våldsutsatta kvinnor, så att samma skyddsnivå garanteras i samtliga medlemsstater.
28. Europaparlamentet påminner om att ett av de största hoten mot den inre säkerheten ur en vanlig medborgares synvinkel är social utestängning. Arbetslöshet och andra inkomstproblem, till exempel överskuldssättning, som har förvärrats av den globala finanskrisen medför en ökad risk för utestängning och etniska minoriteter är särskilt drabbade eftersom de också riskerar att falla offer för diskriminering och rasistiska brott.
 29. Europaparlamentet begär att Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter samlar in och sammanställer pålitlig och jämförbar statistik om alla grunder för diskriminering, inbegripet diskriminering mot nationella minoriteter, samt att dessa olika grunder – inbegripet jämförande uppgifter om våld mot kvinnor inom EU – behandlas lika och att statistiken offentliggörs i lättförståelig form. Parlamentet delar den uppfattning som rådets ordförandetrojka (Spanien, Belgien och Ungern) gett uttryck för, dvs. att en eventuell översyn av mandatet för byrån för grundläggande rättigheter bör genomföras snarast och att en sådan översyn utgör ett lämpligt tillfälle att fördjupa samarbetet med Europarådet och skapar utrymme för att överväga att utvidga byråns mandat, som i dagsläget består i att undersöka situationen för de grundläggande rättigheterna inom EU.
 30. Europaparlamentet upprepar att EU och medlemsstaterna måste göra samordnade ansträngningar för att se till att särskilt utsatta grupper – särskilt romerna – integreras fullt ut i samhället genom att främja deras integration i skolsystemet och på arbetsmarknaden och förebygga våld mot dem.
 31. Europaparlamentet poängterar att inga märkbara framsteg kan påvisas trots att EU och dess beslutsfattare har antagit omfattande lagstiftning som syftar till att bekämpa den flerfaldiga diskriminering som drabbar kvinnor med minoritetsbakgrund, särskilt romska kvinnor. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att se över genomförandet av all politik som gäller flerfaldig diskriminering.
 32. Europaparlamentet anser att EU måste utarbeta ett direktiv och en europeisk handlingsplan om våld mot kvinnor, som syftar till att förebygga våldet, skydda offren och åtala förövarna. Parlamentet anser det också nödvändigt att EU inrättar mekanismer som säkerställer att jämställdhetsperspektivet och analyser av människohandeln beaktas i samband med all politik som syftar till att förebygga och bekämpa människohandel.

Starkare rättigheter i anslutning till unionsmedborgarskapet

33. Europaparlamentet påpekar att möjligheten till ”medborgarinitiativ”, som införs genom Lissabonfördraget, innebär att medborgarna kommer att spela en direkt roll i utövandet av unionens befogenheter, i och med att de för första gången direkt får medverka till initiativ till EU-lagstiftning. Parlamentet begär eftertryckligen att detta nya verktyg förverkligas på ett sådant sätt att människor verkligen uppmuntras att använda sig av det och

uppmantar kommissionen att ta vederbörlig hänsyn till alla initiativ som uppfyller de rättsliga kriterierna.

34. Europaparlamentet välkomnar Lissabonfördragets bestämmelser om införandet av medborgarinitiativ och uppmantar med kraft kommissionen att i samband med att den utarbetar sitt förslag till hur medborgarinitiativet ska genomföras rent praktiskt ta vederbörlig hänsyn till parlamentets roll och till rätten att inge framställningar.
35. Europaparlamentet avser att ta initiativ till ett nytt förslag till omfattande reform av lagen om val till Europaparlamentet. Parlamentet upprepar sin ståndpunkt att rådet, för att uppmuntra EU-medborgarna att rösta i valet till Europaparlamentet på sin bostadsort, bör skapa gynnsammare förutsättningar för rätten att rösta och kandidera i enlighet med de föranstaltningar som det redan har uppmannats att fastställa.
36. Europaparlamentet uppmantar medlemsstaterna att fullt ut genomföra de rättigheter som är kopplade till unionsmedborgarskapet, så att unionsmedborgarna kan utöva sin rätt till fri rörlighet tillsammans med sina familjemedlemmar och därmed utan hinder resa, arbeta, studera, gå i pension, delta i det politiska och demokratiska livet och leva ett familjeliv var som helst inom unionen, samt att se till att de behåller sin rätt till samtliga sociala förmåner oavsett bosättningsort. Vidare bör medlemsstaterna se till att unionsmedborgarna utan besvär kan utöva sin rösträtt i lokala val.
37. Europaparlamentet uppmantar medlemsstaterna att, utan att det påverkar tillämpningen av nationell familjerätt, säkerställa fri rörlighet för alla EU-medborgare och deras familjemedlemmar, inbegripet registrerade partner och äkta makar enligt artiklarna 2 och 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier¹, och att undvika alla typer av diskriminering, inbegripet på grund av sexuell läggning.
38. Europaparlamentet uppmantar kommissionen och medlemsstaterna att utreda hur man kan underlätta EU-medborgarnas fria rörlighet genom att hjälpa de EU-medborgare som väljer att utnyttja denna rättighet att integreras och att bli delaktiga i det mottagarland dit de har valt att flytta i enlighet med sin rätt till fri rörlighet inom EU.
39. Europaparlamentet anser att utövandet av dessa friheter måste säkerställas också över nationsgränserna och att EU-medborgarna måste kunna utöva sina särskilda rättigheter fullt ut också utanför unionen. Därför betonar parlamentet vikten av förstärkt samordning och samarbete i fråga om konsulärt skydd.
40. Europaparlamentet uppmantar medlemsstaterna att på ett rättvist och enhetligt sätt fullgöra sin skyldighet att säkerställa konsulärt och diplomatiskt skydd för unionsmedborgare genom ett avtal om det minsta konsulära bistånd som måste erbjudas EU-medborgare utanför EU:s territorium.
41. Europaparlamentet uppmantar rådet och kommissionen att prioritera bättre insyn och större tillgång till handlingar, eftersom detta är avgörande för att man ska kunna uppnå ett medborgartillvänt EU.

¹ EUT L 158, 30.4.2004, s. 77.

42. Europaparlamentet välkomnar att man i Stockholmsprogrammet nämner deltagandet i EU:s demokratiska liv. Parlamentet uppmanar med kraft rådet att i Stockholmsprogrammet införa ett särskilt avsnitt om lämpliga åtgärder för att stärka kvinnors deltagande i valkampanjer och i det politiska livet i allmänhet, så att man kommer till rätta med det demokratiska underskott som fortfarande finns på grund av det låga deltagandet av kvinnor i lokala och nationella val samt i valet till Europaparlamentet.

Migration

43. Europaparlamentet anser att en eventuell heltäckande strategi för invandring måste beakta de pådrivande faktorer som får människor att lämna sina länder och att det behövs tydliga utvecklings- och investeringsplaner i ursprungs- och transitländerna, särskilt genom att man gör det lättare för invandrare att föra över pengar till sina ursprungsländer eller inför en handels- och jordbrukspolitik som främjar de ekonomiska möjligheterna samt genom att man främjar utvecklingen av demokratin, rättssäkerheten, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
44. Europaparlamentet framhåller att man måste fortsätta att utveckla vederbörligen finansierade och ambitiösa regionala skyddsprogram i nära samarbete med FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) och berörda tredjeländer.
45. Europaparlamentet begär eftertryckligen att gemenskapens integrations-, invandrings- och asylpolitik grundas på full respekt för de grundläggande rättigheterna och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, i syfte att säkerställa ett effektivt skydd av tredjelandsmedborgarnas mänskliga rättigheter och full respekt för principen om icke-avvisning. Invandrings- och asylpolitiken bör också tillgodose behoven hos de mest utsatta grupperna, såsom flyktingar, asylsökande, särskilt underåriga och underåriga utan medföljande vuxen. Parlamentet begär att det upprättas en följdriktig och omfattande rättslig ram som underlättar laglig migration.
46. Europaparlamentet begär eftertryckligen att man utarbetar en kraftfullare invandringspolitik med nära koppling till andra gemenskapspolitiska områden, särskilt sysselsättningspolitiken, för att på så sätt se till att legal invandring utgör ett alternativ till illegal invandring och maximera de positiva effekterna för såväl medlemsstaterna som invandrarnas eget välbefinnande.
47. Europaparlamentet insisterar på behovet av att stärka EU:s övergripande migrationsstrategi på ett sådant sätt att det skapas nya former för politisk dialog och samarbete med tredjeländer för att förbättra migrationsströmmarna och förhindra humanitära tragedier.
48. Europaparlamentet betonar att migrationspolitiken måste vara nära sammankopplad med utvecklingspolitiken och att det också är viktigt att stärka dialogen med ursprungs- och transitländerna, i synnerhet för att undanröja problemet med illegal invandring. Parlamentet understryker i detta sammanhang att effektiva gemensamma insatser mot illegal invandring skulle göra medlemsstaterna bättre rustade att införa bestämmelser om legal invandring.

Asylfrågor

49. Europaparlamentet begär att man fortsätter att utveckla det gemensamma europeiska asylsystemet för att på så sätt upprätta ett ”Europa för asylsökande” i enlighet med vad som föreskrivs i den europeiska pakten för invandring och asyl. Parlamentet anser att genom ett gemensamt förfarande kan medlemsstaternas beslutsfattande i asylfrågor bli enhetligare och kvalitativt bättre, så att bristerna i skyddet i Europa åtgärdas.
50. Europaparlamentet uppmanar med kraft rådet och medlemsstaterna att respektera den juridiska definitionen av en flykting såsom den anges i FN:s konvention angående flyktingars rättsliga ställning.
51. Europaparlamentet anser att solidaritet förvisso måste fortsätta att stå i centrum för en gemensam invandrings- och asylnpolitik, men att politiken också måste inbegripa solidaritet med de medlemsstater som fullgör sina internationella skyldigheter i fråga om skydd för flyktingar och asylsökande, och därför måste man genom politiken se till att samtliga medlemsstater fullgör dessa skyldigheter.
52. Europaparlamentet påminner om att asyl är en rättighet som bör garanteras alla människor som flyr från konflikter och våld. Parlamentet fördömer avvisningar och kollektiva utvisningar till länder där de mänskliga rättigheterna inte respekteras eller som inte har undertecknat FN:s konvention angående flyktingars rättsliga ställning.
53. Europaparlamentet uppmuntrar förhandlingar om liggande och kommande lagstiftningsförslag om europeiska asylinstrument, i syfte att förbättra normerna och åtgärda bristerna i det befintliga regelverket.
54. Dessutom begär Europaparlamentet att solidaritet ska råda mellan å ena sidan medlemsstaterna och å andra sidan asylsökande och andra flyktingar.
55. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att aktivt engagera sig och visa sitt fulla åtagande att tillämpa solidaritetsmekanismer såsom kommissionens planerade pilotprojekt för intern fördelning av de personer som beviljats internationellt skydd, samt andra initiativ som bidrar till att skapa äkta och långsiktig solidaritet bland medlemsstaterna, och att främja regionala skyddsprogram. I det sammanhanget anser parlamentet att man bör införa ett insynsvänligt system för utvärdering av medlemsstaternas respektive mottagningskapacitet, och man bör klargöra vilken roll den europeiska byrån för samarbete i asylfrågor ska ha i det hänseendet. Därför begär parlamentet att det förs en öppen debatt om de olika alternativ som finns när det gäller att inrätta en obligatorisk mekanism för att uppnå en verklig solidaritet, särskilt genom intern omfördelning.
56. Europaparlamentet begär i detta sammanhang att man så snart som möjligt formaliserar principen om solidaritet och rättvis ansvarsfördelning i enlighet med artikel 80 i EUF-fördraget, vilken bör inkludera ett system för ”obligatorisk och bindande solidaritet” och ett utökad samarbete med tredjeländer, särskilt dem i EU:s grannskapsområde, avsett att bidra till utvecklandet av deras asyl- och skyddssystem på ett sätt som respekterar grundläggande rättigheter och internationella skyddsnormer, innebär realistiska förväntningar och inte undergräver eller avser att ersätta möjligheten att beviljas skydd i Europeiska unionen.
57. Europaparlamentet anser att en strategi som inkluderar partnerskap med ursprungs- och transitländerna behövs för att se till att de spelar en aktiv roll för att bidra till att hantera migrationsströmmarna, förhindra irreguljär invandring genom att informera potentiella

migranter om riskerna och starta effektiva informationskampanjer om de möjligheter som finns att lagligen inresa till och/eller arbeta i EU:s medlemsstater.

58. Europaparlamentet understryker att samtliga avtal med ursprungs- och transitländer såsom Turkiet och Libyen bör innehålla kapitel om invandringssamarbete, vilka bör ta vederbörlig hänsyn till situationen i de medlemsstater som utsätts för ett särskilt stort migrationstryck och lägga särskild tonvikt vid kampen mot irreguljär invandring och människohandel genom att underlätta Frontex arbete.
59. Europaparlamentet uppmanar till fortsatt samarbete för att förstärka de åtgärder som ska säkerställa ett effektivt och snabbt återvändande för invandrare som olagligen vistas i medlemsstaterna och som inte är i behov av skydd, varvid man bör prioritera frivilliga återvändanden.
60. Europaparlamentet begär att man vidtar åtgärder för att ta itu med hindren för utövandet av rätten till familjeåterförening för tredjelandsmedborgare som lagligen vistas i medlemsstaterna.
61. Europaparlamentet betonar vikten av att ge invandrare tillgång till rättslig prövning, bostad, utbildning och hälso- och sjukvård, i enlighet med bland annat den internationella konventionen om skydd av alla migrerande arbetstagare och deras familjemedlemmar.
62. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram konkreta förslag till en effektiv bekämpning av missbruk av asylförfaranden.
63. Europaparlamentet framhåller att cirkulär migration bör främjas, men påminner om att denna modell inte får leda till lönedumpning och social dumpning, och att man inte får bortse från behovet av integrationsåtgärder.

Gränser och viseringar

64. Europaparlamentet begär att en heltäckande plan med de övergripande målen och strukturen för unionens strategi för integrerad gränsförvaltning antas, detta för att verkligen genomföra en gemensam politik för asyl, invandring och kontroll av de yttre gränserna, i enlighet med artikel 67.2 i EUF-fördraget.
65. Europaparlamentet efterlyser en strategisk hållning i fråga om viseringspolitik för att upprätthålla enhetliga åtgärder, interna bestämmelser och externa åtaganden samt för att säkerställa att tredjeländerna behandlar medlemsstaterna lika.
66. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att dra tillbörliga slutsatser från genomförandet av viserings- och återtagandeaftalen, liksom befintliga bilaterala lokala gränstrafikavtal mellan EU och dess östra grannländer, och i samband med viseringsliberaliseringsprocessen i västra Balkan, så att tydliga kriterier och riktmärken kan tas fram från fall till fall för att utvärdera och förbättra befintliga avtal om förenklade viseringsförfaranden och arbeta för ett viseringsfritt reseområde med målsättningen att uppnå ökade direkta kontakter mellan människor.
67. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att, i syfte att uppnå ett effektivare verkställande av principen om ömsesidig viseringsplikt med tredjeländer och därigenom säkerställa att samtliga EU-medborgare behandlas lika i detta hänseende, förnya sin

strategi med hjälp av samtliga instrument som den har till sitt förfogande, såsom sanktioner, och koppla denna fråga till förhandlingarna med berörda tredjeländer.

68. Europaparlamentet anser att Frontex är ett avgörande instrument för unionens globala strategi för invandring som fullt ut måste respektera invandrarnas mänskliga rättigheter. Parlamentet begär att den parlamentariska kontrollen av byråns verksamhet utökas, och att dess mandat ses över – varvid man bland annat bör se till att det finns en tydlig ram för insatser för återsändande som uppfyller internationella människorättsnormer och att det upprättas regionala och specialiserade kontor – för att stärka byråns roll.
69. Europaparlamentet framhåller att det är helt nödvändigt att Frontex kan räkna med att ha tillgång till de medel som medlemsstaterna ställt till förfogande, både för samordning av enskilda gemensamma insatser och för sina permanenta insatser.
70. Europaparlamentet uppmanar samtliga berörda medlemsstater att lösa de praktiska och/eller juridiska problem som eventuellt kan uppstå i samband med användningen av resurser från de medlemsstater som deltar i gemensamma insatser.
71. Europaparlamentet påminner om att det är absolut nödvändigt att Schengens informationssystem II (SISII) och informationssystemet för viseringar (VIS) kan inleda verksamheten så snart som möjligt. SIS II kommer att medföra avsevärda förbättringar och nya funktioner såsom införande av biometriska uppgifter och sammanlänkning av registreringar, vilka kommer att bidra till en bättre kontroll av de yttre gränserna och bättre säkerhet.
72. Europaparlamentet insisterar på att nya gränsförvaltningsinstrument eller storskaliga datalagringsystem inte bör lanseras förrän befintliga verktyg är fullt operativa, säkra och pålitliga, och begär att en grundlig utvärdering genomförs angående nödvändigheten av och proportionaliteten hos nya instrument som rör sådana frågor som inresa/utresa, programmet för registrerade resenärer, passageraruppgifter och systemet för förhandsresetillstånd.

Skydd för barn

73. Europaparlamentet understryker vikten av Lissabonfördraget, som gör stadgan juridiskt bindande, och erinrar om att artikel 24 i denna stadga uttryckligen handlar om barnets rättigheter, med bland annat följande föreskrift: ”Vid alla åtgärder som rör barn, oavsett om de vidtas av offentliga myndigheter eller privata institutioner, ska barnets bästa komma i främsta rummet”.
74. Det är absolut nödvändigt att alla EU-åtgärder på området respekterar och främjar barnens rättigheter såsom de anges i FN:s konvention om barnets rättigheter och erkänns i stadgan, och Europaparlamentet efterlyser större EU-insatser för skydd av barn inom hela området med frihet, säkerhet och rättvisa.
75. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att respektera och genomföra barnets rättigheter såsom de fastställs i FN:s konvention om barnets rättigheter.
76. Europaparlamentet uppmanar med kraft EU att på ett kraftfullare sätt ta itu med de övergrepp som begås mot barn, såsom våld, diskriminering, social utslagning och rasism,

- barnarbete, prostitution och människohandel, och att verka för en samordnad insats för att skydda barnen och försvara deras rättigheter, varvid FN:s konvention om barnets rättigheter bör användas som riktlinje för EU:s arbete och som grund för ändringarna av den befintliga lagstiftningen.
77. Europaparlamentet anser att frågan om skyddet av barn utan medföljande vuxen och barn som skilts från sin familj brådskar, med tanke på de särskilda risker dessa barn utsätts för.
78. Europaparlamentet understryker vikten av att man beaktar barnets rättigheter, och i synnerhet uppmärksammar barn som är särskilt utsatta, i samband med invandringspolitiska beslut. En ambitiös EU-strategi måste utvecklas på detta område.
79. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att säkerställa att invandrande barn först och främst behandlas som barn inom EU:s politik för asyl, migration och människohandel på området, och att de kan ta del av sina rättigheter som barn utan särbehandling, särskilt rätten till familjeåterförening. Parlamentet vidhåller därför att EU i samtliga sina handlingsplaner om underåriga utan medföljande vuxen måste säkerställa att
- alla barn utan medföljande vuxen får särskilt skydd och stöd under vistelsen i EU,
 - EU tar fram åtgärder för att hjälpa medlemsstaterna att hitta en säker, konkret och hållbar lösning för varje barn, med barnets bästa för ögonen,
 - en fungerande process för återvändande och återanpassning inleds i samarbete med återvändandelandet i fall där återvändande till ett tredjeland är till barnets bästa, och att
 - EU samarbetar med tredjeländer i syfte att förebygga osäkra migrationsvägar och skapar möjligheter till ett bättre liv för barn i de berörda länderna.
80. Europaparlamentet anser att man särskilt bör uppmärksamma underåriga, oavsett om de är i sällskap av medföljande vuxen eller inte, och se till att de inte blir föremål för någon typ av kvarhållande i förvar.
81. Europaparlamentet framhåller att barn med ursprung i tredjeländer löper särskilt hög risk att utnyttjas i barnarbete, särskilt i länder där de inte får tillräckligt stöd och skydd på grund av att de saknar dokumentation. EU måste därför erkänna och ta tag i dessa realiteter i sin politik på områdena arbetsmarknad, asyl, migration och människohandel.

Uppgiftsskydd och uppgiftssäkerhet

82. Europaparlamentet konstaterar att Internet får en allt större betydelse och att Internets globala och öppna karaktär kräver världsomfattande normer för uppgiftsskydd, säkerhet och yttrandefrihet. Rådet och kommissionen uppmanas att ta initiativ till att upprätta en världsomfattande plattform för utarbetandet av sådana normer. Parlamentet anser det vara av yttersta vikt att man kraftigt begränsar, fastställer och reglerar de fall där ett privat Internetföretag kan tvingas lämna ut uppgifter till statliga myndigheter, och ser till att de statliga myndigheternas användning av sådana uppgifter sker enligt stränga normer för uppgiftsskydd.

83. Europaparlamentet kräver en garanti för att frågan om de grundläggande rättigheterna i samband med uppgiftsskydd och rätten till personlig integritet kommer att respekteras i all EU-politik.
84. Europaparlamentet betonar behovet av ett effektivare skydd av personuppgifter och den personliga integriteten med hänsyn till den tekniska utvecklingen och uppbyggandet av storskaliga informationssystem.
85. Europaparlamentet anser att inbyggda skyddsmekanismer för den personliga integriteten, s.k. privacy by design, måste utgöra ett väsentligt inslag i alla lägen där säkerheten för personlig information om enskilda riskerar att äventyras och där människors tilltro till och förtroende för dem som innehar information om dem står på spel.
86. Europaparlamentet påminner om att tillgänglighetsprincipen riskerar att möjliggöra utbyte av personuppgifter som inte har samlats in på ett legitimt och lagenligt sätt, och att principen måste förankras i gemensamma bestämmelser. Parlamentet är tveksamt till att man underlättar operativ verksamhet som varken har någon EU-definition eller gemensamma normer i fråga om hemliga utredningar, övervakning av medborgarna osv.
87. Europaparlamentet anser att det innan EU-åtgärder planeras inom detta område bör fastställas tydliga kriterier för utvärdering av proportionaliteten för och nödvändigheten av begränsningar av de grundläggande rättigheterna. Dessutom bör konsekvenserna av alla förslag alltid genomgå en noggrann analys innan beslut fattas.
88. Europaparlamentet uttrycker sin oro över den ökade användningen av profilering, som grundar sig på datautvinningsteknik och generaliserad insamling av uppgifter om oskyldiga medborgare i förebyggande syfte och i övervakningssyfte. Parlamentet påminner om att brottsbekämpande åtgärder måste baseras på respekt för de mänskliga rättigheterna, från principen om att man anses oskyldig tills motsatsen bevisas till rätten till privatliv och uppgiftsskydd.
89. Europaparlamentet välkomnar förslaget om internationella normer för uppgiftsskydd. Parlamentet understryker att avtal om uppgiftsskydd med tredjeländer bör genomföras med full insyn och under parlamentets demokratiska kontroll. Att tredjelandet har normer för uppgiftsskydd som håller EU-standard är ett minimikrav för att uppgiftsutbyte ska få äga rum.
90. Europaparlamentet uppskattar förslaget till ett vittomfattande system för skydd av uppgifter i EU, vilket även inkluderar tredjeländer, och begär att det görs en grundlig utvärdering av all relevant lagstiftning (om terroristbekämpning, polisiärt och rättsligt samarbete, invandring, transatlantiska avtal etc.) beträffande integritets- och uppgiftsskydd.
91. Europaparlamentet välkomnar att man i Stockholmsprogrammet betonar teknikens betydelse för ett effektivt skydd av personuppgifter och den personliga integriteten.
92. Europaparlamentet uppmanar med kraft Europeiska unionen att visa sin fasta beslutsamhet att i all sin politik ta hänsyn till utsatta människors särskilda behov.

93. Europaparlamentet understryker behovet av tydligare och snävare gränser för informationsutbyte mellan medlemsstaterna samt för användandet av gemensamma register inom EU. Uppbyggandet av stora register på EU-nivå riskerar annars att utgöra ett hot mot den personliga integriteten, och registren riskerar att bli ineffektiva, samtidigt som risken för läckor och korruption ökar.
94. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stärka det ömsesidiga förtroendet för varandras förmåga att förbättra säkerheten. Ömsesidigt förtroende förutsätter att det görs en effektiv och ordentlig utvärdering av effektiviteten i och resultatet av de olika medlemsstaternas åtgärder.

Civilrätt och handelsrätt ur familjers, medborgares och företags synvinkel

Bättre tillgång till domstolsprövning på det civilrättsliga området för medborgare och företag

95. Europaparlamentet anser att prioriteringarna på det civilrättsliga området först och främst måste tillgodose enskilda medborgares och företags behov och samtidigt ständigt förenkla rättsmaskineriet och skapa enklare, tydligare och tillgängligare förfaranden för att garantera att grundläggande rättigheter och konsumentskydd tillämpas korrekt. Parlamentet välkomnar visserligen kommissionens beslut att lägga fram ett förslag om arv och testamente och en grönbok om system för makars förmögenhetsförhållanden i anslutning till separation och äktenskapskillnad, men begär ändå
 - ytterligare insatser för att främja alternativa förfaranden för lösning av tvister, särskilt i syfte att kunna förbättra konsumenternas tillgång till domstolsprövning; införande av mekanismer för kollektivt besvär på gemenskapsnivå för att förbättra tillgången till domstolsprövning för medborgare och företag; parlamentet konstaterar samtidigt att detta inte får leda till onödig splittring av nationell processrätt,
 - förslag till ett enkelt och självständigt EU-system för kvarstad på bankmedel och tillfällig frysning av banksättningar, avskaffande av kraven på legalisering av handlingar, bestämmelser för att avhjälpa brister i Rom II-förordningen¹ vilka gäller personlighetsskydd och ärekränkning, en definitiv lösning på problemet med bilaterala avtal om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar, om nödvändigt genom ett protokoll till nästa anslutningsfördrag; man bör även beakta ett förslag till ett internationellt instrument som möjliggör en noggrann kontroll av alla domar från tredjeländer innan de kan erkännas och verkställas i en medlemsstat; bestämmelser för att avhjälpa de brister inom bolagsrätten som EG-domstolen uppmärksammat, ett förslag om skydd för utsatta vuxna, ett förslag till förordning om lagstiftning tillämplig på äktenskapsfrågor och föräldraansvar som tar utgångspunkt i barnets bästa och icke-diskriminering mellan parterna, vilken om så krävs bör antas genom fördjupat samarbete,
 - ingående diskussioner kring införandet av en provisorisk åtgärd av något slag på gemenskapsnivå, utöver de åtgärder som kan vidtas av nationella domstolar, skillnaderna i de nationella rättsordningarna vad gäller äganderättsförbehåll och

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 864/2007 av 11 juli 2007 om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II) (EUT L 199, 31.7.2007, s. 40).

andra liknande mekanismer, erkännandet av internationella adoptioner samt frågan om ömsesidigt erkännande av nationella handlingar avseende civilstånd,

- en gemenskapskod för konflikthantering där man i ett och samma instrument samlar all lagstiftning som antagits på detta område av gemenskapens lagstiftare senast 2013 för att uppmärksamma 45-årsdagen av Brysselkonventionen, som var en milstolpe för internationell privaträtt när den slöts, och
 - praktisk tillämpning av det stora antalet nya lagar som hittills antagits när det gäller gemenskapens civilprocessrättsliga regler och genomgång av dessa i syfte att förenkla dem där det är möjligt och kodifiera dem för att erhålla ett enda instrument som sammanför all gemenskapslagstiftning som antagits inom detta område.
96. Europaparlamentet insisterar på att avskaffandet av exekvaturförfaranden i samband med Bryssel I-förordningen¹ inte bör hastas igenom, utan åtföljas av lämpliga skyddsåtgärder.
97. Europaparlamentet skulle med intresse behandla förslag som syftar till utarbetandet av en alternativ 28:e ordning för civilrättsliga frågor med gränsöverskridande aspekter inom områden som berör familjerätt, den enskildes rätt och egendomsrätt.
98. Europaparlamentet understryker behovet av större internationell närvaro från EU på det rättsliga området, i form av globala lösningar och multilaterala instrument. Särskilt viktigt är nära samarbete med internationella organisationer som Haagkonferensen för internationell privaträtt och Europarådet. Vidare anser Europaparlamentet att EU bör uppmuntra tredjeländer, särskilt dem i EU:s grannkapsområde, att ansluta sig till internationella rättsliga avtal, och EU bör stödja dem i detta. Detta har stor betydelse, särskilt på området familjerätt och skydd av barn.

Fullt utnyttjande av den inre marknadens möjligheter genom europeisk avtalsrätt

99. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att intensifiera sina insatser i fråga om europeisk avtalsrätt på grundval av det akademiska utkastet till gemensam referensram, liksom andra akademiska arbeten inom europeisk avtalsrätt, och till fullo involvera parlamentet i den öppna och demokratiska process som måste leda till att en gemensam politisk referensram antas. Parlamentet betonar att den gemensamma politiska referensramen bör resultera i ett frivilligt och direkt tillämpligt instrument som gör det möjligt för avtalsparterna, bland annat företag och konsumenter, att själva välja att europeisk avtalsrätt ska vara den lagstiftningsram som reglerar deras transaktioner.
100. Europaparlamentet uppmanar att kommissionen bör göra utkastet till gemensam referensram tillgängligt på så många relevanta språk som möjligt, tillsammans med andra vetenskapliga arbeten, för att säkerställa att alla berörda aktörer får tillgång till dem och att de redan nu bör användas som ett icke-bindande rättsligt verktyg för EU:s och medlemsstaternas lagstiftare. Parlamentet insisterar på att de relevanta bestämmelserna i utkastet till gemensam referensram redan nu på ett systematiskt och detaljerat sätt bör beaktas i kommissionens alla kommande förslag och konsekvensbedömningar som berör avtalsrätt.

¹ Rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 16.1.2001, s. 1).

101. Europaparlamentet uppmantrar kommissionen att gå vidare med sin nya idé om att föreslå standardavtal för frivilligt bruk i vissa sektorer på grundval av den gemensamma referensramen.

Bättre lagstiftning beträffande rättsliga frågor

102. Europaparlamentet betonar att gemenskapslagstiftningen på området rättsligt samarbete bör hålla så hög kvalitet som möjligt och grunda sig på ordentligt gjorda konsekvensbedömningar, så att allmänheten och företagen får tillgång till effektiva instrument. Parlamentet beklagar att ordentliga konsekvensbedömningar inte har gjorts tidigare på detta område, men noterar att det har skett en förbättring på senare tid och påtar sig att genomföra en kritisk analys av en av kommissionens konsekvensbedömningar den kommande tiden.
103. Europaparlamentet är av den bestämda åsikten att det, för att garantera att utarbetandet av konsekvensbedömningar blir föremål för en miniminivå av oberoende granskning, bör upprättas en oberoende expertpanel med uppdrag att göra stickprov för att kontrollera kvaliteten på konsekvensbedömningsnämndens yttranden och att även företrädare för berörda parter bör få delta i genomförandet av dem.
104. Europaparlamentet anser att rättsligt samarbete är nyckeln till att inte bara de civilrättsliga, utan även de straffrättsliga, förfarandena i de olika medlemsstaterna ska kunna föras närmare varandra. Parlamentet anser därför att tillnärmningen av medborgarnas processuella rättigheter mellan medlemsstaterna bör främjas på samma sätt i både civilrättsliga och straffrättsliga förfaranden.

Uppbyggnaden av en europeisk rättskultur

105. Europaparlamentet begär att det skapas en europeisk rättskultur som omfattar alla aspekter av juridiken, och påpekar att
- nätverket med ordförande i Europeiska unionens högsta domstolar, nätverket för tillsynsmyndigheter för domstolsväsendet, sammanslutningen av de högsta administrativa domstolarna i Europeiska unionen samt Eurojustice-nätverket av europeiska allmänna åklagarmyndigheter, domstolstjänstemän och rättstillämpare har enormt mycket att erbjuda genom att de kan samordna och främja yrkesutbildning inom de rättsliga instanserna, liksom ömsesidig förståelse för andra medlemsstaters rättssystem samt göra det lättare att lösa gränsöverskridande tvister och problem, och deras insatser måste underlättas och få tillräckliga anslag; detta måste leda till en fullt finansierad plan för europeisk rättslig utbildning, vilken utarbetas i samarbete med ovan nämnda rättsliga nätverk, samtidigt som man undviker onödig överlappning av program och strukturer, och som leder till inrättandet av en europeisk domstolsakademi som består av det europeiska nätverket för rättslig utbildning och den europeiska rättsakademin, och att
 - det måste föras en aktiv politik som syftar till att främja ömsesidig kunskap om och förståelse för främmande rätt och på detta sätt öka rättssäkerheten och främja ömsesidigt förtroende, som är avgörande för ömsesidigt erkännande; dessa insatser måste omfatta utbyte av erfarenheter, utbyten, besök och information, kurser för rättstillämpare och rättsliga instanser, samt samordning av befintliga nationella

system för rättslig utbildning runt om i EU och tillhandahållande av grundkurser i nationell lagstiftning riktade till rättstillämpare och domare.

106. Europaparlamentet uppmanar därför kommissionen att främja inrättandet av ett gemensamt system med utbildningspoäng för domare och rättstillämpare vid universitet, andra specialiserade högre utbildningsinstitut och behöriga yrkesorganisationer. Parlamentet uppmanar kommissionen att upprätta ett nätverk av utbildningsorgan inom EU som är ackrediterade att hålla varaktiga och regelbundna grundkurser i nationell, komparativ och europeisk lagstiftning för rättstillämpare och domare.

E-juridik: en möjlighet för medborgare, rättstillämpare och rättsliga instanser

107. Europaparlamentet begär att större ansträngningar görs för att främja och utveckla e-juridik på gemenskapsnivå, eftersom detta skulle förbättra allmänhetens och företagens tillgång till domstolsprövning, och anser att
- medlemsstater som samarbetar inom ramen för bilaterala projekt bör se till att deras arbete är utformat så att det kan överföras till gemenskapsnivå för att på så sätt undvika onödigt dubbelarbete,
 - gemenskapens nuvarande lagstiftning på det civilrättsliga området, särskilt processrätten, bör göras mer förenlig med användningen av informationsteknik, särskilt när det gäller det europeiska betalningsföreläggandet och regleringen av tvister om mindre värden, förordningen om bevisupptagning i mål¹ och alternativa förfaranden för lösning av tvister, och åtgärder bör vidtas avseende elektroniska handlingar och insyn i gäldenärers tillgångar; syftet bör vara att få till stånd enklare, billigare och snabbare behandling av civilrättsliga fall i gränsöverskridande tvister,
 - sådana elektroniska verktyg som Europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) och Schengens informationssystem bör vidareutvecklas.
108. Europaparlamentet anser att e-juridik bör underlätta medborgarnas tillgång till juridiskt stöd, korta ned de rättsliga förfarandena och effektivisera rättsprocessen, och begär därför att den framtida flerspråkiga e-juridikportalen ger tillgång till rättsliga databaser, elektroniska rättsliga och utomrättsliga åtgärder, intelligenta system utformade för att upplysa medborgarna om hur de kan hantera rättsliga problem, samt omfattande register, kataloger över rättsutövare och enkla vägledningar om rättssystemet i varje enskild medlemsstat.
109. Europaparlamentet anser att portalen även bör fungera som ett verktyg för domare, domstolstjänstemän, tjänstemän i de nationella justitieministerierna och yrkesverksamma jurister, vilka alla skulle ha säker tillgång till relevant del av portalen. Denna del av portalen bör tillåta säker kommunikation, videokonferenser och utbyte av handlingar mellan domstolar och mellan domstolar och parter i mål (dematerialisering av rättsförfaranden) för att möjliggöra verifiering av elektroniska underskrifter och se till att

¹ Rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (EGT L 174, 27.6.2001, s. 1).

det finns lämpliga verifieringssystem, och för att erbjuda ett sätt att utbyta information.

110. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att all framtida lagstiftning på det civilrättsliga området utformas så att den kan användas i online-applikationer som kräver att en minimal mängd fri text matas in. Parlamentet efterlyser åtgärder för att där det är nödvändigt se till att online-hjälp ges på alla officiella språk och elektroniska Internettjänster för översättning görs tillgängliga. När dokument behöver göras tillgängliga bör man, på samma sätt, se till att dessa dokument kan översändas och kommunikation ske via e-post, att elektroniska underskrifter kan användas och att videokonferenser uppmuntras när det finns behov av muntliga vittnesmål. Parlamentet anser dessutom att alla framtida förslag bör innehålla en motiverad förklaring från kommissionen om att en prövning av anpassningen till e-juridikprinciperna har ägt rum.
111. Europaparlamentet begär att man i Ecris lägger stor vikt vid tidigare ärenden om könsrelaterat våld.

Prioriteringar på det straffrättsliga området

112. Europaparlamentet begär att ett EU-område för straffrättskipning som bygger på respekten för de grundläggande rättigheterna, principen om ömsesidigt erkännande och behovet av att behålla samstämmighet mellan nationella straffrättsystem, inrättas med hjälp av
 - ett ambitiöst rättsligt instrument för rättssäkerhetsgarantier i brottmål, vilket grundar sig på principen om oskuldspresumtion och där rätten till försvar förverkligas fullt ut,
 - en sund lagstiftning för att se till att den grundläggande ”ne bis in idem”-principen följs och för att underlätta överföringen av brottmål mellan medlemsstater och lösning av frågor om domstolsbehörighet med en hög nivå av garantier och försvarsrättigheter samt för att säkerställa effektiv tillgång till dessa rättigheter och möjlighet till rättslig prövning,
 - en övergripande rättslig ram som ger brottsoffer, framför allt offer för terrorism, organiserad brottslighet, människohandel och könsrelaterat våld, bästa möjliga skydd, inbegripet genom lämplig ersättning som tillhandahålls på medlemsstatsnivå,
 - en gemensam rättslig ram som ger vittnen bästa möjliga skydd,
 - miniminormer för förhållandena i fängelser och häkten och gemensamma rättigheter för fångar inom EU, inbegripet bestämmelser om lämplig ersättning för personer som orättfärdigt häktats eller dömts, som främjas genom ingåendet av avtal mellan EU och tredjeländer om återsändande av deras dömda medborgare, ett fullständigt genomförande av rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen¹ samt genom tillhandahållandet av tillräckliga EU-medel för såväl inrättandet av nya förvarsanläggningar i

¹ EUT L 327, 5.12.2008, s. 27.

medlemsstater med överbeläggning i fängelser, inom ramen för regionala säkerhetsplaner, som för genomförandet av program för social omplacering,

- antagandet av ett lagstiftningsinstrument på EU-nivå som gör att internationella kriminella organisationers vinster och tillgångar kan beslagtas och i stället användas för sociala ändamål,
 - ett övergripande rättsligt instrument för upptagning av bevis och deras tillåtlighet i brottmål,
 - åtgärder för att säkerställa juridiskt stöd genom tillräckliga budgetanslag, och
 - åtgärder för att bekämpa våld, särskilt våld mot kvinnor och barn.
113. Europaparlamentet betonar att man i arbetet mot olaglig invandring måste ta hänsyn till insatser för att bekämpa människohandel och att man inte på något vis får straffa särskilt utsatta brottsoffer, framför allt kvinnor och barn, eller äventyra deras rättigheter.
114. Europaparlamentet framhåller att en kvinna av fyra i Europa har varit eller är utsatt för våld av en man. Kommissionen uppmanas därför att inom den befintliga EU-strukturen befästa den rättsliga grunden, för att bekämpa alla former av våld mot kvinnor genom en bred och genusbaserad definition av våld mot kvinnor. Utifrån denna rättsliga grund bör ett direktiv utarbetas, liksom en europeisk handlingsplan mot våld mot kvinnor, för att se till att våld förebyggs, offren skyddas och gärningsmännen åtalas. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta tillbörlig hänsyn till invandrarkvinnors speciella situation, inte minst unga flickor som är välintegrerade i EU (ofta med dubbelt medborgarskap) och som i familje- eller parrelationer utsätts för bortförande, olaga frihetsberövande, fysiskt våld och psykisk misshandel på religiösa, kulturella eller traditionella grunder. Medlemsstaterna uppmanas även att se till att åtgärder för effektiv tillgång till stöd- och skyddsmekanismer vidtas.
115. Europaparlamentet insisterar på att jämställdhetsperspektivet beaktas i samtliga skeden av den politik som utvecklas för kampen mot människohandel.

En enhetlig och mångsidig säkerhetsstrategi: Ett EU som skyddar sina medborgare (bekämpande av brott och garanterande av medborgarnas rättigheter)

116. Europaparlamentet ser negativt på att det inte finns någon allomfattande översiktsplan, där huvudmålen och strukturen för EU:s säkerhets- och gränsförvaltningsstrategi anges, eller några detaljerade uppgifter om hur alla sammanhörande program och system (befintliga, under utarbetande eller i den politiska utvecklingsfasen) är tänkta att fungera tillsammans och hur förbindelserna mellan dem kan utformas på bästa sätt. I samband med övervägandena om strukturen för EU:s säkerhets- och gränsförvaltningsstrategi bör kommissionen inledningsvis analysera hur effektiv den befintliga lagstiftningen är, för att åstadkomma bästa möjliga samverkansvinster dem emellan.
117. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att se till att man i samband med framtida EU-åtgärder på detta område respekterar vikten av grundläggande rättigheter och friheter och skapar en bra jämvikt mellan säkerhet och frihet och att denna målsättning övervakas och stramas upp på lämpligt sätt. ***Parlamentet***

är av den bestämda åsikten att rättsstatsprincipen, effektiv domstolsprövning och ansvarsutkrävande måste ha företräde.

118. Europaparlamentet har förbundet sig att, inom den nya institutionella ram som anges i Lissabonfördraget, arbeta med kommissionen och rådet för att fokusera på att främja EU-medborgarnas frihet och samtidigt utveckla EU:s rättsliga ram i brottmål. Parlamentet anser att det helt nödvändiga skyddet av medborgarna mot terroristattacker och organiserad brottslighet bör backas upp av effektiva juridiska och operativa verktyg, med beaktande av den globala dimensionen hos dessa företeelser, och verkställas inom ramen för tydlig lagstiftning, som gör att EU-medborgarna fullt ut kan åtnjuta sina rättigheter, inbegripet rätten att ifrågasätta oproportionerliga eller oklara bestämmelser och ett otillbörligt genomförande av bestämmelser.
119. Europaparlamentet anser att medlemsstaterna bör undersöka möjligheterna att förverkliga en rättslig ram i brottmål för EU.
120. Europaparlamentet uppmanar EU att erkänna indirekta terroroffers värdighet, mod och lidande och framhåller att värnandet och främjandet av terroroffers rättigheter samt ekonomisk ersättning till dem bör vara prioriterade frågor. Kvinnor är extremt utsatta som indirekta offer för terrorism.
121. Europaparlamentet begär att man antar en omfattande rättslig ram som ger offren vederbörligt skydd och vederbörlig ersättning, särskilt genom att anta ett förslag till rambeslut om ändring av de befintliga instrumenten för skydd för offer. Det är ytterst viktigt att man intar en gemensam hållning för att på ett konsekvent och ändamålsenligare sätt tillgodose samtliga offers behov och rättigheter, och ser till att offren behandlas som just offer, och inte som brottslingar.
122. Europaparlamentet ser positivt på det svenska ordförandeskapets prioritering av stöd till brottsoffer, inbegripet kvinnor som utsätts för våld och sexuella trakasserier. Parlamentet uppmanar med kraft rådet att i Stockholmsprogrammet införa en omfattande EU-strategi för att utrota våldet mot kvinnor. Strategin bör bestå av förebyggande åtgärder (till exempel för att öka medvetenheten om mäns våld mot kvinnor), insatser för att skydda offren, inbegripet ett särskilt avsnitt om brottsoffers rättigheter och förstärkt stöd till brottsoffer, i synnerhet unga flickor, som allt oftare faller offer för grövre brott, samt konkreta åtgärder för att åtala gärningsmännen. Det spanska ordförandeskapet uppmanas att under sin mandatperiod genomföra hela den handlingsplan som fastställs i Stockholmsprogrammet och att varje månad informera Europaparlamentet om de framsteg som gjorts.
123. Europaparlamentet anser att ett tryggt Europa är ett legitimt mål och instämmer i att det är viktigt att fortlöpande utveckla och stärka EU:s gemensamma politik för att bekämpa terrorism, organiserad brottslighet, olaglig invandring, människohandel och sexuellt utnyttjande.
124. Europaparlamentet efterlyser en omfattande EU-övergripande strategi för kampen mot organiserad brottslighet, som består av de insatser och resurser som medlemsstaterna, EU-institutionerna, EU:s fackorgan och nätverk för informationsutbyte förfogar över. Parlamentet betonar att organiserad ekonomisk brottslighet, såsom tobaksmuggling, i dagsläget leder till inkomstförluster som förvärrar den redan allvarliga situationen för de

offentliga finanserna i många medlemsstater, och efterlyser omedelbara och effektiva förebyggande åtgärder.

125. Europaparlamentet anser att ytterligare insatser mot organiserad brottslighet och terrorism i högre grad bör inriktas mot skyddet av de grundläggande rättigheterna, och att dessa insatser bör omfatta ett tillräckligt vittnesskydd, incitament för dem som samarbetar för att upplösa terroristnätverk samt förebyggande politik och integrationspolitik som särskilt riktar sig till individer i högrisk kategorier. Prioritet bör under alla omständigheter ges åt etiska förebyggande åtgärder på ekonomisk och social nivå samt ersättnings- och återhämtningsåtgärder för terroroffer.
126. Europaparlamentet anser att det är särskilt viktigt att EU gör en verklig insats för att bemästra människohandeln, som är ett ständigt växande problem, att människohandeln måste bekämpas både utanför och i EU och att alla åtgärdsförslag bör genomgå en genusanalys. EU och medlemsstaterna bör framför allt bekämpa efterfrågan på tjänster från offer för människohandel genom att införa påföljder, utbildningsåtgärder och informationskampanjer. Eftersom människohandel för sexuella ändamål utgör den största delen av detta brott i absoluta termer (79 procent enligt FN:s uppgifter) måste man tydliggöra och erkänna förhållandet mellan efterfrågan på köp av sådana tjänster och människohandeln. Om efterfrågan på köp av sexuella tjänster kontrolleras kommer människohandeln också att minska.
127. Europaparlamentet efterlyser främjande av insyn och integritet och en hårdare kamp mot korruption som bygger på en målinriktad plan och en regelbunden utvärdering av medlemsstaternas åtgärder mot korruption, särskilt genomförandet av EU:s egna instrument, med särskilt fokus på gränsöverskridande korruption. Parlamentet efterlyser även en omfattande strategi mot korruption och en regelbunden översyn av dess genomförande.
128. Europaparlamentet efterlyser ett aktivt stöd för det civila samhällets korruptionsbekämpning och integritetsövervakning samt ett engagemang från medborgarna mot korruption, inte bara genom att göra de politiska samråden öppna och upprätta direkta kommunikationskanaler, utan även genom att avsätta resurser och program för att se till att medborgarna enkelt kan använda det utrymme som finns tillgängligt.
129. Europaparlamentet uppmärksammar ökningen av identitetsstöld och efterlyser en omfattande EU-strategi för att bekämpa it-brottslighet, som utformas i samarbete med Internetleverantörer och användarorganisationer, samt inrättandet av en EU-tjänst som erbjuder stöd till offer för identitetsstöld och identitetsbedrägeri.
130. Europaparlamentet efterlyser ett förtydligande av jurisdiktionsreglerna och den rättsliga ramen när det gäller cyberrymden för att främja gränsöverskridande utredningar och samarbetsavtal mellan de brottsbekämpande myndigheterna och operatörerna, särskilt i syfte att bekämpa barnpornografi på Internet.
131. Europaparlamentet efterlyser mer effektiva och resultatnriktade strategier för att genomföra ytterligare polisiärt och rättsligt samarbete i straffrättsliga frågor, genom att på ett mer systematiskt sätt involvera Europol och Eurojust i utredningar, framför allt i fall av organiserad brottslighet, bedrägeri, korruption och andra grova brott som allvarligt äventyrar medborgarnas säkerhet och EU:s ekonomiska intressen.

132. Europaparlamentet begär att man årligen offentliggör en omfattande rapport om brott inom EU, som för samman rapporter som gäller specifika områden, såsom utvärdering av hotet från den organiserade brottsligheten och Eurojusts årsrapport, och betonar behovet av ett tvärvetenskapligt förhållningssätt och en övergripande strategi för att förebygga och bekämpa terrorism och gränsöverskridande brottslighet, såsom människohandel och it-brottslighet.
133. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bedriva ett nära samarbete för att utbyta bästa praxis och erfarenheter inom strategier för att bekämpa radikaliserings. Parlamentet anser i detta hänseende att lokala och regionala myndigheter har goda möjligheter att utbyta bästa praxis för att bekämpa radikaliserings och polarisering och begär därför att de bör få medverka i utformningen av terrorbekämpningsstrategier.
134. Europaparlamentet anser att polissamarbete mellan medlemsstaterna bör uppmuntras genom främjande av ömsesidig kunskap och tillit, gemensam utbildning samt inrättande av gemensamma polissamarbetsgrupper och ett utbytesprogram för studerande i samarbete med Europeiska polisakademien (Cepol).
135. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och Europeiska rådet att omgående lösa den rättsliga situation som har uppstått till följd av EG-domstolens domar i de olika målen om svartlistning, särskilt Kadi-målet¹. Samtidigt bör full hänsyn tas till de berörda parternas grundläggande rättigheter, inbegripet rätten till korrekt rättsförfarande och domstolsprövning.
136. Europaparlamentet efterlyser en förbättring av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris), så att man kan förhindra återfallsbrottslighet i olika medlemsstater, framför allt när det gäller brott mot barn.
137. Europaparlamentet uppmanar framför allt kommissionen att inleda tidiga diskussioner och samråd med berörda aktörer, inbegripet det civila samhället, om alla aspekter som rör inrättandet av en europeisk åklagarmyndighet för att bekämpa brott som skadar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med artikel 86 i EUF-fördraget.
138. Europaparlamentet betonar behovet av en omfattande europeisk säkerhetsstrategi som grundar sig på medlemsstaternas säkerhetsplaner, en starkare solidaritetsprincip och en objektiv utvärdering av mervärdet av EU:s byråer, nätverk och informationsutbyte. Parlamentet har för avsikt att, tillsammans med de nationella parlamenten, noga följa alla de åtgärder som rådet vidtar inom ramen för operativt samarbete på området för EU:s inre säkerhet.
139. Europaparlamentet uppmanar med kraft rådet och kommissionen att ta fram säkerhetsstrategier som omfattar både de interna och externa aspekterna av internationell organiserad brottslighet och terrorism. EU måste i större utsträckning ta ett helhetsgrepp om den europeiska säkerhets- och försvarspolitikerna samt om rättsliga och inrikes frågor.
140. Europaparlamentet uppmanar rådet, kommissionen och medlemsstaterna att utvärdera och se över befintlig internationell, europeisk och nationell lagstiftning och politik om droger samt att gynna strategier om minskade skadeverkningar, förebyggande och återhämtning,

¹ Mål C-402/05 P och C-415/05 P, Kadi mot rådet och kommissionen, REG 2008, s. I-6351.

framför allt med tanke på de konferenser som hålls på FN-nivå angående dessa frågor.

Operativa organ och byråer och tekniska verktyg

141. Europaparlamentet fäster stor vikt vid att stärka Eurojust och Europol och har förbundit sig att till fullo delta, tillsammans med de nationella parlamenten, i arbetet med att definiera, utvärdera och kontrollera deras verksamhet, särskilt i syfte att utforska möjligheterna att göra framsteg i inrättandet av en europeisk åklagarmyndighet.
142. Europaparlamentet anser att insatser för att bekämpa finansiell och ekonomisk brottslighet bör fortsätta och bör även förbättras Inom ramen för detta får skyddet av euron, som en symbol för unionen, en särskilt framträdande plats. Att bekämpa förfälskning och befästa och stärka Periklesprogrammet bör vara ett av EU:s huvudmål.
143. Europaparlamentet efterlyser en översyn av rådets rambeslut 2008/977/RIF av den 27 november 2008 om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete¹, liksom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter² samt artikel 13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter³.
144. Europaparlamentet efterlyser ett närmare och mer djupgående samarbete mellan nationella förvaltningar, europeiska organ och gemensamma operativa team genom specialiserade nätverk (t.ex. "SISII, VIS"), tullinformationssystemet, Eurodac (ett system för jämförelse av fingeravtryck för att effektivt tillämpa Dublinkonventionen) och de rättsliga nätverken). Parlamentet efterlyser också ett särskilt samarbete mellan underrättelsetjänster och polistjänster på nationell och europeisk nivå i kampen mot terrorism och organiserad brottslighet. Ett effektivare europeiskt polissamarbete bör garanteras mellan alla tredjeländer och EU-medlemsstater, med lämpliga skyddsåtgärder som säkerställer ett tillräckligt personuppgiftsskydd.
145. Europaparlamentet beklagar bristen på framsteg i genomförandet av det uppgraderade SIS II och det nya VIS. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas med kraft att intensifiera sitt respektive förberedelsearbete, så att ytterligare förseningar kan undvikas.
146. Europaparlamentet betonar att det måste skapas en effektiv, hållbar och säker förvaltning av de stora europeiska informationstekniska systemen såsom SIS II, VIS och Eurodac, för att säkerställa att alla de bestämmelser som gäller för systemen i fråga om ändamål, tillträdesrätt samt säkerhets- och uppgiftsskyddsåtgärder genomförs fullt ut. Parlamentet understryker i detta sammanhang att det är oundgängligt med heltäckande och enhetliga regler om skydd för personuppgifter inom EU.
147. Europaparlamentet påminner om att inrättandet av organ, till exempel Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, Eurojust, Europol, Frontex och den europeiska byrån för samarbete i asylfrågor, på vissa områden har varit mycket

¹ EUT L 350, 30.12.2008, s. 60.

² EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

³ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

användbart för inrättandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Med tanke på att Schengen utgör kärnan i området med frihet, säkerhet och rättvisa anser parlamentet att det är ytterst viktigt att inrätta en europeisk byrå för förvaltning av de främsta informationssystemen på detta område, nämligen SIS II, VIS och Eurodac, eftersom detta är den mest tillförlitliga lösningen.

148. Europaparlamentet beklagar djupt att Lissabonfördraget kommer att träda i kraft utan att rådet och kommissionen på ett tillfredsställande sätt har förberett de åtgärder som krävs för att åstadkomma en ”ny start” inom området för frihet, säkerhet och rättvisa. I motsats till vad som är fallet i Europeiska säkerhets- och försvarspolitikerna, i synnerhet beträffande den europeiska avdelningen för yttre åtgärder, har inga förberedelser gjorts för att tillämpa den rättsliga grunden för insyn (artikel 15 i EUF-fördraget), uppgiftsskydd (artikel 16 i EUF-fördraget) och icke-diskriminering (artikel 18 i EUF-fördraget). Detta skulle kunna ge upphov till en situation där det under lång tid råder rättslig osäkerhet, med konsekvenser särskilt för området för frihet, säkerhet och rättvisa. Med detta som utgångspunkt, och med beaktande av artikel 265 i EUF-fördraget, uppmanar parlamentet kommissionen att före den 1 september 2010 och enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet framlägga
- ett förslag till ramlagstiftning som anger premisserna för Europaparlamentets och de nationella parlamentens medverkan i utvärderingen av politiken för området med frihet, säkerhet och rättvisa, samt för den roll som berörda EU-organ (inbegripet Schengenmyndigheter, Europol, Eurojust, Frontex och den (EASO) europeiska byrån för samarbete i asylfrågor) spelar härvidlag,
 - ett reviderat mandat för byrån för grundläggande rättigheter, bland annat i fråga om rättsligt och polisiärt samarbete i straffrättsliga frågor,
 - ett lagstiftningsförslag om genomförande av artiklarna 16 i EUF-fördraget och artikel 39 i EU-fördraget avseende, framför allt, frågan om uppgiftsskydd i samband med säkerhetsföranstaltningar, och som samtidigt vidgar omfattningen av förordning (EG) nr 45/2001 när det gäller uppgiftsskyddet vid EU:s institutioner,
 - en reviderad rättslig ram för Europol och Eurojust för att anpassa dem till EU:s nya rättsliga ram.

Brådskande ärenden

149. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genast föreslå en konsolidering av de 1 200 olika åtgärder som sedan 1993 vidtagits avseende området med frihet, säkerhet och rättvisa, för att skapa enhetlighet inom detta politikområde, samtidigt som hänsyn tas till EU:s nya uppdrag och roller och den nya rättsliga ramen som Lissabonfördraget erbjuder, och att man börjar med de områden som man tillsammans med parlamentet kommit överens om att prioritera. Parlamentet påminner kommissionen om att det kommer att utvärdera dess åtaganden avseende detta vid de kommande utfrågningarna av kommissionsledamöterna. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att på ett tydligt sätt och från fall till fall ange vilket förslag den avser att kodifiera eller omarbota, och förbehåller sig rätten att till fullo utnyttja sina befogenheter att ändra i lagstiftningen. Parlamentet anser att den nya rättsliga ramen för området med frihet, säkerhet och rättvisa bör ha företräde framför behovet av kontinuitet eller konsolidering av lagstiftning som utformats i en helt annan konstitutionell ram.

150. Inte minst när det gäller lagstiftningsförslag inom området för frihet, säkerhet och rättvisa understryker Europaparlamentet att så snart Lissabonfördraget träder i kraft bör det råda insyn beslutsprocessen och att denna bör vara i överstämmelser med de bestämmelser som fastställer

- en frist på åtta veckor under vilken de nationella parlamenten ska ges möjlighet att kontrollera att subsidiaritetskriterierna efterlevs,
- den specifika ”opt-in/opt-out”-regim som tillåter att vissa länder (Förenade kungariket, Irland och Danmark) frångår bestämmelserna på detta område,
- och den nya möjligheten att delegera befogenheter (artikel 290 i EUF-fördraget samt de genomförandeåtgärder som anges i (artikel 291 i EUF-fördraget) men för vilka det i dag saknas rättslig grund.

Parlamentet anser att i de fall där ett lagstiftningsförfarande har inletts i enlighet med Nicefördragets bestämmelser, där det föreskrivs att parlamentet enbart ska höras, vilket är fallet för flera ärenden som hänför sig till området med frihet, säkerhet och rättvisa, och parlamentet har avgett sitt yttrande, bör lagstiftningsförfarandet upprepas inom ramen för Lissabonfördraget, så att parlamentet får möjlighet att vid första behandlingen uttala sig med stöd av sina befogenheter.

151. Till skillnad från vad som anges i ordförandeskapets utkast till Stockholmsprogrammet understryker Europaparlamentet att när grundläggande rättigheter står på spel bör EU:s externa politik överensstämma med EU:s inre rättsliga grund och inte tvärtom. Parlamentet kräver att det omgående underrättas om planerade eller pågående förhandlingar om internationella avtal som faller inom området för frihet, säkerhet och rättvisa, särskilt om de bygger på artiklarna 24 och 38 i det gällande EU-fördraget. Parlamentet anser att man före nästa toppmöte mellan EU och USA bör ge särskild prioritet åt att fastställa en gemensam och sammanhängande strategi för hur förbindelserna med USA ska föras framöver inom ramen för området för frihet, säkerhet och rättvisa, och att denna strategi särskilt bör ligga till grund för den slutliga utformningen av de ännu inte ingångna överenskommelserna om

- den tidigare ”gemenskapsvägen” för ett avtal om ett elektroniskt system för resetillstånd/viseringsundantag,
- avtalet mellan EU och USA om passageraruppgifter,
- tillgång till finansiella uppgifter (Swift), med vederbörlig hänsyn tagen till avtalen mellan EU och USA om rättsligt samarbete och utlämning,
- en ram mellan EU och USA för att skydda uppgifter som utbyts i samband med säkerhetsföreställningar.

152. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förenkla de finansiella program som tagits fram för att stödja inrättandet av området med frihet, säkerhet och rättvisa, och att göra programmen mer tillgängliga. Parlamentet betonar också behovet av ekonomisk solidaritet i samband med att nya budgetramar utarbetas.

153. Europaparlamentet förbehåller sig rätten att återkomma med specifika förslag när det rådfrågas om lagstiftningsprogrammet.

154. Europaparlamentet efterlyser en halvtidsöversyn och utvärdering av

Stockholmsprogrammet senast i början av 2012.

o
o o

155. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.